

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

17

Београд - 2023

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК ОРГАНИЗУЈЕ КУРС –
У ПРОСТОРИЈАМА ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM

**ПРАКТИЧНА ОБУКА ЗА ОБРАЧУН ЗАРАДА,
НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИХ ЛИЧНИХ ПРИМАЊА**

Датум	Тема	Предавач	Фонд часова
16. октобар 2023.	Заснивање радног односа и структура зараде	Никола Јеринић	4
18. октобар 2023.	Обрачун пореза и доприноса на зараде запослених	Весна Боровић	4
23. октобар 2023.	Накнаде зараде које се исплаћују на терет послодавца	Тијана Павловић	2
	Упућивање запослених на службени пут и на привремени рад у иностранство	Никола Јеринић	2
25. октобар 2023.	Накнаде зараде за време привремене спречености за рад	Тијана Павловић	4
30. октобар 2023.	Примања запослених која немају карактер зараде према Закону о раду	Никола Јеринић	4
1. новембар 2023.	Олакшице за запошљавање новозапослених лица	Весна Боровић	4
6. новембар 2023.	Примања физичких лица ван радног односа	Иван Антић	4
13. новембар 2023.	Отказ уговора о раду	Никола Јеринић	4
15. новембар 2023.	Приход од самосталне делатности и лична зарада предузетника	Иван Антић	2
	Остали облици радног ангажовања ван радног односа		2
20. новембар 2023.	Коришћење рачуноводственог софтвера за обрачун личних примања	Привредни саветник ИТ	4
УКУПНО ЧАСОВА			40

Курс је намењен за практично оспособљавање лица за самостални обрачун зарада, накнада зарада и осталих личних примања лица у радном односу и лица изван радног односа, обрачун одговарајућих пореза и доприноса, подношење пореских пријава и све остале релевантне активности које прате ове послове. Поред пореске материје на курсу ће бити обрађене и одговарајуће одредбе Закона о раду које треба да познају лица која раде на пословима обрачуна ових примања физичких лица.

Курс је практично оријентисан и садржи велики број примера обрачуна пореза и доприноса на зараде, накнаде зарада и остала лична примања, попуњавања пореске пријаве ППП-ПД, као и књижења у пословним књигама исплатиоца.

Курс се одржава наведеним датумима од 16.00 до 19.30 часова **на хибридни начин – по избору полазника: у просторији Образовног центра Привредног саветника, односно преко интернет платформе Zoom.**

Просторија Образовног центра Привредног саветника налази се у Булевару краља Александра бр. 86 на V спрату.

Накнада за присуствовање курсу износи **40.000 динара без ПДВ (48.000 динара са урачунатим ПДВ)**. Могуће је плаћање у две рате.

У износ накнаде за све полазнике укључене су и презентације предавача у PDF формату, као и линк за одложено гледање снимка сваког предавања на курсу. За полазнике који курсу присуствују у просторији Привредног саветника обезбеђено је послужење.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту www.privsav.rs, у оквиру секције **eПродавница – Курсеви**.

Приликом пријављивања полазник треба да изабере да ли курсу жели да присуствује у просторији Образовног центра или онлајн преко платформе Zoom.

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и осталим питањима можете добити на тел: 011/3209645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР: Иван Антић, Снежана Анђић, Споменка Бабић, Ивана Бараћ, Вера Бјелица, мр Дејан Дабетић, др Тања Ђелић, Андрија Јовичић, Гордана Кесић, др Наташа Ковачевић, Милена Менковић, др Милан Неговановић, мр Живко Нешић, др Миленко Павловић, Милош Петровић, Бранка Радовић, Рада Радовић, Горан Савић, др Драгиша Слијепчевић, Ратомир Слијепчевић, др Милутин Срдић, др Славољуб Станић (председник), Ирина Стевановић-Гавровић, мр Миливоје Цветановић, др Ратомир Ћировић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 345.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Иван Антић, тел. 32-09-667

ЛЕКТОР

Саво Пешуг

ДИРЕКТОР И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

др Ратомир Ћировић, тел. 32-09-660, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

НОВИ ПРОПИСИ И АКТУЕЛНОСТИ

Усвојене измене и допуне Закона о акцизама – др Ратомир Ћировић	5
1. Уводне напомене	5
2. Разлози за доношење Закона и норме које су прописане за постизање постављених циљева	5
3. Нови појмови у Закону и њихово значење	6
4. Нови акцизни производи	6
5. Нови износи и стопе акциза од 1. октобра 2023. године	6
6. Акциза на нове акцизне производе	12
7. Рефакција акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности коју остварују пољопривредна газдинства	14
8. Контролне акцизне маркице са QR кодом	15
9. Обавеза коришћења система еАкциза	15
10. Дефинисање количине електричне енергије за крајњу потрошњу која се врши купцима који имају статус купца – произвођача	16
11. Пријава места обављања делатности за произвођаче никотинских врећица	16
12. Индексација динарских износа акцизе	16
13. Нове казнене одредбе прописане Законом о акцизама	16
Повећање акцизе на цигарете од 1. октобра 2023. године и обавеза пописа залиха цигарета – др Ратомир Ћировић	17
1. Износи акциза на цигарете од 1. октобра 2023. године	17
2. Обавеза пописа затечених залиха цигарета због промене динарских износа акцизе	18
3. Обрачунавање и плаћање разлике акцизе на цигарете	18
4. Обрачунавање и плаћање разлике акцизе у случају промене минималне акцизе на цигарете	20
Усвојен је Закон о управљању привредним друштвима која су у власништву Републике Србије – Никола Јеринић	21
1. Разлози за доношење Закона и основне новине	21
2. Циљеви које Закон треба да постигне	23

3. Најзначајнија нормативна решења	23
4. Прелазне и завршне одредбе и рокови за доношење подзаконских аката	24

ЕЛЕКТРОНСКЕ ФАКТУРЕ

Шта може и треба да уради издавалац електронске фактуре која је одбијена преко система електронских фактура? – др Милан Неговановић	25
1. Две врсте одбијања електронске фактуре	26
2. Шта може и треба да уради издавалац након одбијања електронске фактуре?	27
3. Додатна комуникација са купцем усмерена на то да прималац изврши накнадно прихватање неосновано одбијене електронске фактуре	27
4. Покретање поступка извршне наплате на основу електронске фактуре	29
5. Сторнирање одбијене електронске фактуре	32
Најчешће техничке грешке приликом коришћења Система за електронско фактурисање – Данијела Крајић Дамјановић	34
1. Грешке које се појављују на порталу за електронску идентификацију (еИД)	34
2. Грешке које се јављају приликом слања ЕФ	35

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Опорезивање промета нових и половних путничких аутомобила и других моторних возила (осим члана 36. Закона о ПДВ) – др Петар Бабић	37
1. Промет нових моторних возила	38
2. Промет половних моторних возила	40
3. Право купца моторног возила на претходни порез	43
4. Набавка моторних возила када приликом промета не постоји обавеза обрачуна ПДВ или ПДВ није исказан у рачуну	46
5. Обавеза купца половног возила да обрачуна ПДВ за возило које је набављено од страног лица, укључујући набавку од дипломатских и конзуларних представништава (амбасада) на територији Републике Србије	46
6. Увоз и извоз половних моторних возила	47
7. Промет моторних возила или промет секундарних сировина?	48

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

Рекласификација финансијских средстава – др Ратомир Ћировић	50
1. Уводне напомене	50
2. Рекласификација из категорије по амортизованој вредности у категорију по фер вредности кроз биланс успеха	51
3. Рекласификација из категорије по фер вредности кроз биланс успеха у категорију по амортизованој вредности	52
4. Рекласификација из категорије по амортизованој вредности у категорију по фер вредности кроз остали укупан резултат	53
5. Рекласификација из категорије по фер вредности кроз остали укупан резултат у категорију по амортизованој вредности	54

СIP – Каталогизација у публикацији,

Народна библиотека Србије, Београд, 658 + 657

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК: часопис за рачуноводство и пословне финансије/одговорни уредник др Ратомир Ћировић, – Год. 1, бр. 1 (1952) –. – Београд: Привредни саветник, а.д., 1952

– Предузеће за графичку делатност, трговину и производњу: „Графипроф“, Максима Горког 1а. – 27 цм

Доступно и на: //www.privsav.rs – Петнаестодневно

ISSN 0556-1590 – Привредни саветник

COBISS.SR-ID 16400642

6. Рекласификација из категорије по фер вредности кроз биланс успеха у категорију по фер вредности кроз остали укупни резултат	54
7. Рекласификација из категорије одмеравања по фер вредности кроз остали укупни резултат у категорију по фер вредности кроз биланс успеха	55
Подсетник у вези са уговарањем ревизије финансијских извештаја за 2023. годину – др Милан Негованић	57

ПОРЕЗ И ДОПРИНОСИ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Накнада трошкова запослених за службено путовање у земљи и иностранству – Тијана Павловић	60
1. Накнада трошкова за службено путовање у земљи	60
2. Накнада трошкова за службено путовање у иностранство	67
3. Прековремени рад на службеном путу	74
4. Признавање расхода по основу накнада трошкова службених путовања запосленима	74
5. Накнада трошкова службених путовања предузетницима	75
Накнада трошкова смештаја и исхране за рад и боравак на терену – Иван Антић	76

ПОРЕСКЕ ОЛАКШИЦЕ

Спорна питања у вези са поступањем Пореске управе у поступцима контроле испуњености услова за коришћење пореске олакшице за квалификована новозапослена лица – Весна Боровић	78
1. Оспоравање статуса квалификованог новозапосленог лица запосленима који су претходно били ангажовани по уговору о привременим и повременим пословима, као и лицима која су била корисници новчане накнаде за време незапослености	78
2. Оспоравање права на олакшицу послодавцима који нису исплатили нето зараду квалификованом новозапосленом лицу, а по основу те зараде су поднели пореску пријаву ППП-ПД и платили порез и допринос за ПИО умањене за износ подстицаја	83

ПРИВРЕДНА ДРУШТВА

(Не)Одговорност новооснованог привредног друштва за обавезе оснивача – др Драгиша Слијепчевић и др Марко Радовић	85
Резиме	85
1. Увод	85
2. Начело правног субјективитета и концепт ограничене одговорности	85
3. Правило о непостојању одговорности новооснованог друштва за обавезе оснивача	89
4. Одговорност новооснованог друштва за обавезе „преддруштва“	90
5. „(Не)одговорност“ новооснованог друштва по основу члана 452. ЗОО	91
6. (Не)одговорност новооснованог друштва за накнадно установљену обавезу оснивача на враћање примљеног	92
7. Закључак	93
Питања и одговори у вези са применом Закона о привредним друштвима – Јелица Трнинић-Шишовић и Сандра Тасић	95
1. Поступак и услови за повраћај додатних уплата	95
2. Законски заступник не би могао да буде ограничен у заступању привредног друштва супотписом прокуристе	96
3. Вишегодишњи засади могу се сматрати неновчаним улогом у смислу члана 45. Закона о привредним друштвима, независно од тога да ли су засађени на земљишту које је у власништву лица које повећава свој улог у друштву	97
4. Стицање сопственог удела од једног од два члана друштва и пренос без накнаде сопственог удела на преосталог члана друштва	97
5. Доследност финансијског инструмента – право на стицање удела	98
6. Правно лице не би могло бити члан надзорног одбора, јер то не одговара смислу, циљу и природи овлашћења које члан надзорног одбора има	99

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Донета је Уредба о изменама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама – Весна Боровић -----	101
1. Основно образовање -----	101
2. Средње образовање -----	102
3. Ученички стандард -----	102
4. Студентски стандард -----	102
5. Предшколско васпитање и образовање -----	103

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кратке информације – Весна Боровић, др Милан Неговановић, Иван Антић и мр Дејан Дабетић --	104
1. Донета је одлука о повећању минималне цене рада за 2024. годину -----	104
2. Нацрт измена и допуна Закона о електронском фактурисању -----	104
3. Ревалоризација отплатних рата за продате станове на дан 30. септембра 2023. године се не обрачунава -----	105
4. Измењен је уговор о избегавању двоструког опорезивања са Румунијом -----	106

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа -----	107
ПДВ -----	107
Порез на доходак грађана -----	109
Порези на имовину -----	113
Ревизија -----	117

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић -----	119
---------------------------------------	-----

УСВОЈЕНЕ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ЗАКОНА О АКЦИЗАМА

1. Уводне напомене

Народна скупштина Републике Србије усвојила је на заседању одржаном 6.09.2023. године **Закон о изменама и допунама Закона о акцизама**, који је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 75/23, у даљем тексту: Закон). Закон је ступио на снагу 14. септембра 2023. године, а примењује се од **1. октобра 2023. године**, осим одредаба чл. 22. и 23. Закона за које је прописана одложена примена, и то:

- право на рефракцију плаћене акцизе на гасна уља и биогорива која се као моторно гориво користе у пољопривредне сврхе из члана 13. Закона, остварује се почев од 1. јануара 2024. године;

- обавеза по основу акцизе на никотинске врећице из члана 7. Закона примењује се почев од 1. јануара 2024. године;

- обавеза обележавања контролним акцизним маркицама са QR кодом из члана 10. Закона примењује се од 1. јануара 2025. године;

- несагоревајући дуван обележава се контролним акцизним маркицама са QR кодом почев од 1. јануара 2025. године, а до тада се не обележава контролном акцизном маркицом;

- обавеза скенирања QR кода на контролној акцизној маркици од стране обвезника акциза, односно других учесника у промету из члана 10. Закона примењује се од 1. јануара 2025. године;

- обавеза коришћења система еАкциза из члана 10. Закона примењује се од 1. октобра 2024. године;

- обавеза по основу акцизе на природни гас из члана 18. Закона примењује се почев од 1. јануара 2025. године.

Такође, Законом су утврђени посебни рокови за доношење подзаконских прописа за примену обавеза прописаних овим законом.

2. Разлози за доношење Закона и норме које су прописане за постизање постављених циљева

У образложењу разлога због којих се доноси овај закон наведени су основни циљеве који се постижу његовим доношењем, а то су:

- постизање даље хармонизације акцизне политике са стандардима Европске уније у погледу предмета опорезивања и достизања минималног нивоа опорезивања акцизом сходно прописима ЕУ;

- повећање буџетских прихода, уз истовремено повећање олакшица за привредне субјекте који остварују право на рефракцију акцизе и увођење рефракције у области пољопривредне производње;

- уводи се акциза на нове производе:

- 1) природни гас за крајњу потрошњу који се користи као гориво за погон моторних возила и за грејање,

- 2) акциза на никотинске врећице;

- уводи се систем еАкциза који је централизовани информациони систем којим управља министарство надлежно за послове финансија;

- у оквиру система еАкциза уводе се контролне акцизне маркице са QR кодом и прецизира се који учесници у промету акцизних производа имају обавезу да скенирају акцизну маркицу обележену са QR кодом;

- у циљу адекватнијег праћења акцизних производа у свим фазама промета прописано је да Управа царина води регистар увозника алкохолних пића и кафе;

- прописано је повећање акцизе на деривате нафте, дуванске прерађевине и алкохолна пића, кафу и течности за пуњење електронских цигарета за 8% у односу на досадашње износе акциза, с тим да је акциза на биогориво и биотечности остала на истом нивоу као до сада;

- прописано је повећање специфичних износа акцизе на цигарете, при чему је стопа ад валорем акцизе на цигарете остала иста као и до сада;

ПОВЕЋАЊЕ АКЦИЗЕ НА ЦИГАРЕТЕ ОД 1. ОКТОБРА 2023. ГОДИНЕ И ОБАВЕЗА ПОПИСА ЗАЛИХА ЦИГАРЕТА

1. Износи акциза на цигарете од 1. октобра 2023. године

Законом о изменама и допунама Закона о акцизама („Службени гласник РС“, бр. 75/23, у даљем тексту: Закон), који се примењује од 1. октобра 2023. године (о чијој примени смо дали посебан чланак у овом броју часописа), извршене су измене и члана 40а којим су прописани нови износи акциза на цигарете произведене у земљи и из увоза који се плаћају

у периоду од 1. октобра 2023. године до 31. децембра 2023. године.

Прелазном и завршном одредбом члана 20. Закона, прописано је да ће се прво наредно усклађивање динарских износа акцизе на цигарете и друге акцизне производе извршити у 2024. години индексом потрошачких цена у 2023. години.

Према томе, важећи износи акциза на цигарете који се примењују у 2023. години су:

Врста акцизног производа	Усклађени износ акцизе
Дуванске прерађевине – цигарете из увоза и цигарете произведене у земљи (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 2402 20 10 00 и 2402 20 90 00):	
– у периоду од 1. јула до 31. децембра 2022. године	81,25 дин./пак.
– у периоду од 1. јануара до 30. јуна 2023. године	82,75 дин./пак.
– у периоду од 1. јула до 30. септембра 2023. године	84,25 дин./пак.
– у периоду од 1. октобра до 31. децембра 2023. године	90,99 дин./пак.

Као што се из прегледа види, специфична акциза на цигарете у паковању од 20 комада у периоду од 1.06. до 30.09.2023. године износила је 84,25 дин./пак., а од 1. октобра до 31. децембра 2023. године износи **90,99 дин./пак.**, тј. повећава се за 6,74 динара по паковању цигарета.

Осим специфичне акцизе која се плаћа у апсолутном износу на паковање од 20 комада цигарета у износу од **90,99 дин./пак.**, према члану 40б Закона о акцизама, на цигарете из увоза и на цигарете произведене у земљи плаћа се и пропорционална (ad valorem) акциза по стопи од 33% на основицу коју чини малопродајна цена цигарета.

Према томе, од 1. октобра 2023. године акциза на цигарете из увоза и на цигарете произведене у земљи

износи **90,99 дин./пак.**, плус **33% на МПЦ** конкретне марке цигарета. На пример, ако МПЦ цигарета одређене марке износи 350 дин./пак., укупна акциза од 1. октобра 2023. године износи **206,49** динара [90,99 + (350 x 0,33)], док је у претходном периоду од 1.07. до 30.09.2023. године на исту МПЦ цигарета укупна акциза износила 199,75 динара, што представља повећање од 6,74 динара по паковању цигарета.

Осим повећања специфичне акцизе на цигарете, чланом 21. Закона од 1. октобра 2023. године повећана је и минимална акциза на цигарете, која износи 202,13 дин./пак. Претходна минимална акциза на цигарете износила је 174,99 дин./пак. и примењивана је у периоду од 24.07.2021. до 30.09.2023. године. Минимална акциза на цигарете од 202,13 дин./пак. садржана је у

УСВОЈЕН ЈЕ ЗАКОН О УПРАВЉАЊУ ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА КОЈА СУ У ВЛАСНИШТВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Народна Скупштина Републике Србије усвојила је Закон о управљању привредним друштвима која су у власништву Републике Србије (у наставку текста: Закон). Закон је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 76/2023 од 7. септембра 2023. године. Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, односно 15. септембра 2023. године, а у претежном делу почиње да се примењује по истеку 12 месеци од дана ступања на снагу.

Следеће одредбе примењују се од дана ступања на снагу овог закона:

– **члан 12. став 1.** којим је прописано да Влада, на предлог министарства надлежног за послове привреде, утврђује, сходно члану 3. ст. 1. и 2. овог закона, листу друштава капитала и мањинских друштава капитала, која ће садржати и класификацију ових друштава капитала;

– **члан 24. став 3.** којим је прописано да Влада утврђује додатне услове за именовање и поступак именовања органа друштва капитала, као и поступак о спровођењу јавног конкурса директора;

– **члан 33. став 1.** којим је прописано да Влада, на предлог Министарства, доноси Кодекс корпоративног управљања друштава капитала (у даљем тексту: Кодекс);

– **члан 34. став 2.** којим је прописано да се стручно усавршавање врши према Програму стручног усавршавања из области корпоративног управљања (у даљем тексту: Програм), који доноси министар, а састоји од едукативног дела за полагање испита, који укључује предавања у области корпоративног управљања (у даљем тексту: едукација) и писаног испита ради провере знања из области корпоративног управљања (у даљем тексту: испит);

– **члан 42. став 4.** којим је прописано да Влада доноси акт о критеријумима за избор правне форме

друштва капитала у коју ће се јавно предузеће трансформисати, и

– **члан 50. ст. 3. и 4.** којима је прописано да ће Влада образовати Координационо тело у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона ради процене усклађености посебних закона са одредбама овог закона. За потребе Координационог тела у току поступка усклађивања, стручне и административне послове обавља Министарство.

Овим законом уређује се начин спровођења политике државног власништва, управљање у привредним друштвима која су у власништву Републике Србије (у даљем тексту: друштво капитала) и друга питања у вези са правним положајем друштва капитала. На оснивање, управљање, органе, организацију, као и друга питања значајна за друштво капитала, а која нису посебно уређена овим законом, примењују се одредбе закона којим се уређује правни положај привредних друштава (у даљем тексту: Закон).

1. Разлози за доношење Закона и основне новине

Према образложењу предлагача Закона, један од стратешких циљева реформе привреде Републике Србије је да се побољша корпоративно управљање у друштвима капитала (привредним друштвима која су у власништву Републике Србије), како би она остварила боље пословне резултате. Да би се то постигло, неопходно је изменити досадашњи начин управљања у њима и унапредити корпоративно управљање.

У постојећем правном оквиру, могућност државе да омогући јединствени стратешки правац и циљеве друштава капитала на основу знања о њиховом пословању и резултатима је врло отежана. Циљеви власничког управљања до сада нису били јасно дефинисани, већ се одређују на основу закона и стратешких докумената, који су врло често у међусобној колизији.

ШТА МОЖЕ И ТРЕБА ДА УРАДИ ИЗДАВАЛАЦ ЕЛЕКТРОНСКЕ ФАКТУРЕ КОЈА ЈЕ ОДБИЈЕНА ПРЕКО СИСТЕМА ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА?

Једна од честих пропратних појава коју је донела примена Закона о електронском фактурисању и систем електронских фактура (СЕФ), преко којег се врше издавање, пријем, прихватање и одбијање електронских фактура (ЕФ) и остале радње у вези са њима, је учестало одбијање послатих електронских фактура од стране примаоца или по аутоматизму.

Постоје две врсте одбијања: прво је одбијање извршено од стране овлашћеног лица субјекта – примаоца, које примљену електронску фактуру по сопственој вољи из одређеног разлога (који није прописан) може да одбије, а друго је аутоматско превођење електронске фактуре издате субјекту приватног сектора која није процесуирана у року од 20 дана од дана пријема у статус одбијене фактуре.

У досадашњем периоду електронског фактурисања фактуре су се одбијале од стране примаоца (први тип одбијања) и даље се одбијају из разних, често тривијалних формалних разлога – због недостатка одређеног податка од којег не зависи право на одбитак претходног пореза и који није битан за књижење пословне промене и плаћање обавезе, због пропуста у прилозима уз ЕФ или њиховог недостављања преко СЕФ. Дешавало се, такође, да се примљена еФактура одбије случајно или из неких других разлога.

Такође, у пракси се дешава да прималац нема намеру да одбије примљену електронску фактуру, већ да заборави или не стигне да је прихвати у року од 20 дана од пријема, што након истека тог периода, када је фактура издата субјекту приватног сектора, доводи до превођења по сили закона у статус одбијена, што СЕФ врши аутоматски, без воље корисника.

Недоумице које издаваоци имају у вези са одбијеним електронским фактурама, било да је у питању тип 1 или тип 2, су:

– Да ли је обавезно сторнирање одбијене електронске фактуре и издавање нове и ако јесте које

све радње након тога, у вези са Обрасцем ПОПДВ и електронским евидентирањем обрачуна ПДВ у СЕФ треба извршити?

– Какве последице на обавезу обрачуна ПДВ издаваоца и право на одбитак претходног пореза примаоца оставља одбијање ЕФ?

– Да ли одбијену електронску фактуру треба књижити у пословним књигама и евидентирати је у евиденцијама за ПДВ и на који начин?

– Како наплатити потраживање за извршени промет ако је издата електронска фактура одбијена?

Намера овог чланка је да да одговоре на оваква и слична питања и помогне издаваоцима у поступању са одбијеним електронским фактурама. Према нашем искуству, након одбијања електронске фактуре, издаваоци најчешће посежу за сторнирањем таквог документа и издавањем нове фактуре, иако то није обавезно и није једина опција која стоји на располагању. Пре него што изврши сторнирање, издавалац би (у оквиру расположивих сазнања, времена које има за реакцију и преговарачког капацитета) требало да се упозна са разлозима сторнирања конкретне фактуре и алтернативним облицима поступања након њеног одбијања.

Подсетимо се, **основне радње купца када прими ЕФ су:**

– Прихватање – одобравање,

– Одбијање – одбацивање,

– Преузимање са портала на свој информациони систем у PDF или XML облику (са могућношћу штампања).

Основне радње издаваоца након издавања електронске фактуре су:

– Отказивање (ако ЕФ није издата преко СЕФ због привременог прекида у раду система),

– Сторнирање (ако је ЕФ успешно издата преко СЕФ),

НАЈЧЕШЋЕ ТЕХНИЧКЕ ГРЕШКЕ ПРИЛИКОМ КОРИШЋЕЊА СИСТЕМА ЗА ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ

У овом чланку указаћемо на најчешће грешке које се јављају приликом рада корисника СЕФ и дати смернице и предлоге за њихово превазилажење.

1. Грешке које се појављују на порталу за електронску идентификацију (еИД)

1) Пријављивање електронским сертификатом није успешно из једног од следећих разлога:...

Корисник који приликом пријављивања на портал за електронску идентификацију добије ову поруку, након које су наведени могући разлози неуспешног пријављивања, треба посебну пажњу да обрати на тачку б. као на најчешћи узрок због којег не долази до пријављивања на портал, односно да провери да ли је на рачунару са којег се врши пријављивање инсталирано више софтвера за више сертификационих тела. Такође, на рачунару је неопходно да буду инсталиране оне верзије софтвера које одговарају оперативном систему самог рачунара, као и да је преузет токен менаџер за верзију од 64 бита (а не од 32 бита). Након провере тачке б, потребно је да корисник провери и остале наведене тачке, уколико се порука *Пријављивање електронским сертификатом није успешно из једног од следећих разлога:...* и даље појављује приликом покушаја пријаве на портал.

2) Сертификат је опозван

У случају појављивања поруке *Сертификат је опозван*, неопходно је контактирати издаваоца сертификата ради обнове сертификата.

3) Налог је закључан

Уколико се приликом пријављивања на портал за електронску идентификацију појави порука *Налог је закључан*, потребно је да се корисник СЕФ обрати за-

посленима на порталу за електронску идентификацију слањем електронске поште са захтевом за откључавање налога и подацима корисника чији је налог закључан на мејл адресу office@ite.gov.rs или попуњавањем контакт форме која се налази на сајту eid.gov.rs.

4) Грешка приликом пријаве или одјаве

Уколико се приликом пријављивања на портал за електронску идентификацију појави порука *Грешка приликом пријаве или одјаве*, потребно је проверити да ли су на рачунару инсталирани сви неопходни софтвери за читање квалификованог електронског сертификата (који се могу пронаћи на сајту одговарајућег сертификационог тела) и да ли се он успешно читава.

У случају када се ради о кориснику који се раније није пријављивао на портал за електронску идентификацију, потребно је најпре извршити његову регистрацију, а тек након тога (као и сваки следећи пут) пријаву.

Уколико се и након наведених активности појављује иста грешка, неопходно да се обратите корисничкој подршци еИД.

5) This site can't be reached

Корисник који приликом покушаја приступа сајту ЕФ добије ову поруку треба најпре да покуша приступ сајту преко другог интернет претраживача. Уколико се предметна порука и даље појављује, потребно је обрисати кеш меморију, односно историју претраге на рачунару и проверити:

- да ли је СЕФ тренутно активан;
- дељену јавну ИП адресу, као и

– да ли постоје заштите на мрежи установе које спречавају приступ сајту.

У појединим ситуацијама, разлог може бити и тренутна блокада рада антивируса инсталираног на

ОПОРЕЗИВАЊЕ ПРОМЕТА НОВИХ И ПОЛОВНИХ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА И ДРУГИХ МОТОРНИХ ВОЗИЛА (ОСИМ ЧЛАНА 36. ЗАКОНА О ПДВ)

Уводне напомене

Промет моторних возила, осим случајева када се примењује пореско ослобођење, подлеже плаћању ПДВ или пореза на пренос апсолутних права. Да ли ће промет бити опорезован са ПДВ или порезом на пренос апсолутних права или ће бити примењено пореско ослобођење, зависи од низа фактора, као што су:

- да ли промет врши обвезник ПДВ или лице које није обвезник ПДВ;
- да ли се врши промет нових или употребљаваних моторних возила;
- да ли промет употребљаваних возила врши лице које обавља делатност промета возила или лице које тај промет врши од случаја до случаја;
- да ли се промет врши између физичких лица која нису обвезници ПДВ;
- да ли су испуњени услови за примену пореског ослобођења за промет возила, и друго.

Опорезивање промета моторних возила уређено је следећим прописима:

- 1) Законом о ПДВ („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22);
 - 2) Правилником о ПДВ („Службени гласник РС“, бр. 37/21, . . . и 15/23);
 - 3) Уредбом о извршавању Закона о ПДВ на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 „Службени гласник РС“, бр. 111/13 и 31/18 – у даљем тексту: Уредба о извршавању Закона о ПДВ);
 - 4) Законом о порезима на имовину („Службени гласник РС“, бр. 26/01, . . . и 138/22), и
 - 5) Правилником о обрасцима пореских пријава о утврђеном, односно за утврђивање пореза на имовину („Службени гласник РС“, бр. 93/19, 151/20 и 143/22).
- Дефиниције моторних возила, путничких возила, моторних и теретних возила прописане су Законом

о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09, . . . и 128/20) и Правилником о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима („Службени гласник РС“, бр. 40/12, . . . и 48/23). Чланом 7. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, прописана су следећа значења:

– **моторним возилом** сматра се возило које се покреће снагом сопственог мотора, које је по конструкцији, уређајима, склоповима и опреми намењено и оспособљено за превоз лица, односно ствари, за обављање радова, односно за вучу прикључног возила, осим шинских возила;

– **путничким возилом** сматра се возило за превоз путника које има највише девет места за седење, укључујући и место за седење возача. Наиме, одредбама члана 7. став 1. тач. 40) и 41) Закона о безбедности саобраћаја на путевима, прописано је да се возилом за превоз путника сматра моторно возило првенствено намењено за превоз лица, чија је маса празног возила већа од 400 kg и чија је највећа ефективна снага, односно највећа трајна номинална снага мотора већа од 15 kW, а да се путничким возилом сматра возило за превоз путника, које има највише девет места за седење, укључујући и место за седење возача. Сагласно са одредбом члана 7. став 1. Правилника о моторним возилима, врста М1 – путничко возило јесте возило врсте М (возила за превоз путника и њиховог пртљага), које има највише девет места за седење, укључујући и седиште за возача, без места за стајање;

– **мотоциклом** се сматра моторно возило са два точка или са три точка асиметрично распоређена у односу на средњу подужну раван возила (мотоцикл са бочним седиштем), чија највећа конструктивна брзина, без обзира на начин преноса, прелази 45 km/h, или са мотором чија радна запремина мотора када возило има мотор са унутрашњим сагоревањем прелази 50

РЕКЛАСИФИКАЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

1. Уводне напомене

У претходним бројевима овог часописа писали смо о класификацији и одмеравању финансијских инструмената (финансијских средстава и финансијских обавеза)¹ а у овом броју пишемо о рекласификацији финансијских средстава.

Рекласификација финансијских средстава подразумева промену категорије финансијског средства из првобитно одређене категорије у другу категорију, према измењеном моделу пословања за управљање финансијским средствима конкретног субјекта. Напомињемо да рекласификација финансијских обавеза из једне категорије у другу категорију, и обрнуто, није дозвољена.

Ако субјект рекласификује финансијска средства због измене модела за управљање финансијским средствима, треба да примењује рекласификацију проспективно (унапред) од датума рекласификације. **Субјект не треба да прерачунава претходно признате добитке, губитке (укључујући добитке или губитке по основу умањења вредности) или камату.**

Субјекти који примењују МСФИ 9 *Финансијски инструменти*, рекласификацију финансијских средстава врше у складу са пар. 4.4.1 – 4.4.3, 5.6.1 – 5.6.7 и Б5.6.1 – Б5.6.2 МСФИ 9.

Субјекти који примењују *Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица* („Службени гласник РС“, бр. 89/20, у даљем тексту: *Правилник за МСП*), рекласификацију финансијских средстава врше у

складу са чланом 24. тог правилника, чије су одредбе о рекласификацији финансијских средстава, у основи, усаглашене са одредбама МСФИ 9.

Када су у питању субјекти који примењују МСФИ за МСП, они могу да врше рекласификацију финансијских средстава само ако су одлучили да уместо Одељка 11 *Основни финансијски инструменти* и Одељка 12 *Питања везана за остале финансијске инструменте*, из МСФИ за МСП, примењују МРС 39 *Финансијски инструменти: признавање и одмеравање*, и то:

– За обрачунске периоде који почињу пре 1. јануара 2018. године, МСП ће применити верзију МРС 39 која је на снази на датум извештавања, позивајући се на пуну публикацију МСФИ рачуноводствених стандарда под називом МСФИ® Стандарди консолидовани, без могућности раније примене (Плава књига);

– **За обрачунске периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године, МСП ће применити верзију МРС 39 која се примењује непосредно пре датума ступања на снагу МСФИ 9 Финансијски инструменти.**

Преведена верзија МРС 39 на српски језик, која се примењивала непосредно пре датума ступања на снагу МСФИ 9 (пре 1. јануара 2018. године) објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 35/14 и ту верзију могу примењивати МСП све док се не објаве нове измене МСФИ за МСП којим је предложена измена Одељка 11 и 12 којим се уређују услови рекласификације финансијских инструмената. О предложеним изменама МСФИ за МСП детаљно смо писали у ПС 21/22. Напомињемо да је рекласификација финансијских средстава у МРС 39 уређена параграфима 50. до 54. који су садржани у ранијој верзији тог стандарда која је примењивана пре 1. јануара 2018. године.

Према томе, ако МСП финансијска средства класификују и одмеравају искључиво применом Одељка 11 и 12 из МСФИ за МСП, немају право да накнадно

¹ У ПС бр. 13/23 објављен је чланак „Одмеравање финансијских инструмената по амортизованој вредности“, у ПС 14/23 чланак „Одмеравање финансијских инструмената по фер вредности кроз биланс успеха“, а у ПС 15 и 16/23 чланак „Одмеравање финансијских средстава по фер вредности кроз остали укупни резултат (ФВОУР)“.

ПОДСЕТНИК У ВЕЗИ СА УГОВАРАЊЕМ РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2023. ГОДИНУ

Пошто се Закон о ревизији није мењао, ове године нисмо дали детаљне чланке о обвезницима и уговарању ревизије за 2023. годину.

Уместо тога овде дајемо кратак подсетник обвезницима ревизије за 2023. год. у вези са роковима за уговарања ревизије.

ОБВЕЗНИЦИ РЕВИЗИЈЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

- Велика привредна друштва, задруге, установе које обављају делатност ради стицања добити и друга правна лица;
- Средња привредна друштва, задруге, установе које обављају делатност ради стицања добити и друга правна лица;
- Микро и мала правна лица, као и предузетници који су у 2022. год. остварили укупан приход већи од 4.400.000 EUR, односно у динарској противвредности већи од 516.218.560 динара;
- Огранци страних правних лица који обављају привредну делатност на територији Републике Србије, уколико су разврстани у велика или средња правна лица или имају укупан приход за 2022. годину преко 4.400.000 EUR, односно у динарској противвредности већи од 516.218.560 динара;
- Предузетници разврстани у средња или велика правна лица;
- Финансијске организације: Народна банка Србије, банке, друштва за осигурање и реосигурање, даваоци финансијског лизинга, добровољни пензијски фондови, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, берзе и брокерско-дилерска друштва, инвестициони фондови и друштва за управљање инвестиционим фондовима, Централни регистар хартија од вредности, платне институције и институције електронског новца и факторинг друштва, Национална корпорација за осигурање стамбених кредита;
- Матична правна лица која имају обавезу да састављају консолидоване финансијске извештаје;
- Јавна акционарска друштва;
- Јавна предузећа (према Закону о јавним предузећима);
- Платне институције и институције електронског новца (према Закону о ревизији као велико правно лице и према Закону о платним услугама);
- Политичке партије (према Закону о финансирању политичких активности).

НАКНАДА ТРОШКОВА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА СЛУЖБЕНО ПУТОВАЊЕ У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

Запослени који раде по уговору о раду имају право на накнаду трошкова за службена путовања у земљи и у иностранству. С тим у вези, у овом тексту детаљно ћемо објаснити порески третман накнада ових трошкова и основна правила из Закона о раду у вези са остваривањем права на њихову исплату.

1. НАКНАДА ТРОШКОВА ЗА СЛУЖБЕНО ПУТОВАЊЕ У ЗЕМЉИ

Према члану 118. став 1. тачка 2) Закона о раду, запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, и то за време проведено на службеном путу у земљи.

Закон о раду не садржи дефиницију службеног путовања у земљи, тако да се сходно примењује дефиниција из Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника (у наставку текста: Уредба), према којој је службено путовање у земљи, у смислу ове уредбе, путовање на које се државни службеник или намештеник упућује да, по налогу руководиоца државног органа, односно другог овлашћеног лица (у даљем тексту: овлашћено лице), изврши службени посао ван места рада.

1.1. Право запосленог на дневницу и висина дневнице

У складу са наведеним, послодавац општим актом или уговором о раду морају да прецизирају сва питања која су битна за обрачун и исплату накнаде трошкова за службено путовање у земљи.

Наиме, општим актом послодавац треба ближе да дефинише шта се сматра службеним путовањем. На пример, под службеним путовањем подразумева се путовање ван места редовног запослења у циљу извршења одређених пословних задатака по налогу послодавца. Обављање службеног посла ван места рада

из уговора о раду, по правилу, има карактер службеног путовања, независно од удаљености тог места где треба да се обави службени посао. Међутим, у зависности од места рада, општим актом може се уредити да место у које се запослени упућује на службени пут мора бити удаљено више од, на пример, 30–40 километара.

Актом послодавца мора бити дефинисана дужина службеног пута, односно колико службени пут може најдуже да траје.

Запослени може да се упути на службени пут у циљу извршења посла ван седишта послодавца у трајању од 15 дана непрекидно, или

– време на службеном путу може по једном путном налогу да траје 10 дана непрекидно, или

– запослени може на службеном путу да проведе најдуже 30 дана без прекида уколико започети посао не може да прекине, уз сагласност послодавца, или

– службени пут може да траје и дуже од 30 дана, уз сагласност послодавца, све до завршетка започетог посла.

Послодавац треба својим актом, такође, да предвиди у којим случајевима запослени има право на пуну дневницу, а када на део дневнице. **Право на пуну дневницу, односно део дневнице зависи од броја часова проведених на службеном путовању у земљи.**

На пример, послодавац својим актом може да предвиди да лице које службено путује има право на следеће:

– целу дневницу за свака 24 сата проведена на службеном путу и за остатак времена дужи од 12 сати;

На пример, радник је на путу провео 42 сата. За то време му припадају 2 целе дневнице – за 24 сата – 1 дневница и за остатак сати 18 (42 – 24) – 1 дневница;

– пола дневнице запосленом припада за време од 8 до 12 сати, или за остатак времена код путовања преко 24 сата од 8 до 12 сати.

НАКНАДА ТРОШКОВА СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ ЗА РАД И БОРАВАК НА ТЕРЕНУ

Запослени има право, у складу са општим актом и уговором о раду, на накнаду трошкова смештаја и исхране за рад и боравак на терену у случају да послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде. Накнада трошкова смештаја и исхране за рад и боравак на терену регулисана је чланом 118. став 1. тачка 4) Закона о раду. Шта се подразумева под радом и боравком на терену није законом прописано, већ је остављено послодавцу да то регулише својим општим актом. У случају да запослени ради на терену, али сваки дан одлази и враћа се са посла, није испуњен услов за остваривање права на накнаду. У том смислу дато је и тумачење Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, бр. 011-00-429/2006-02 од 26.05.2006. године.

Под радом и боравком на терену подразумева се рад и боравак запослених ван седишта послодавца, односно његовог организационог дела, који захтева непрекидно дуже одсуство запосленог ван тог седишта (мишљење Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, бр. 011-00-01069/2006-02 од 13.12.2006. године).

Послодавац може својим актом да предвиди да издаци које запослени имају на терену морају да буду и документовани одговарајућим рачунима за смештај и исхрану (рачун ресторана, хотела, признаница физичког лица које пружа услуге смештаја).

Трошкови смештаја и исхране за рад и боравак на терену (уколико послодавац није обезбедио смештај и исхрану без накнаде) утврђују се у висини и на начин прописаним општим актом послодавца, односно уговором о раду који је закључен са запосленим.

На ову накнаду не плаћају се ни порез ни доприноси ако су у складу са условима наведеним у општем акту, односно уговору о раду. Међутим, потребна је адекватна документација о висини стварних трошкова. У том смислу је и надлежно министарство дало тумачење, које смо објавили у ПС 6/17 на стр. 198, у којем се, између осталог, наводи:

„Запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, за смештај и исхрану за рад и боравак на терену, ако послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде (члан 118. став 1. тачка 4) Закона о раду).

Имајући у виду наведено, накнада трошкова смештаја и исхране запосленом (који у оквиру пословне делатности послодавца послове свог радног места обавља на терену) за рад и боравак на терену, у случају када послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану за време рада и боравка на терену, не подлеже плаћању пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање по основу зараде, при чему напомињемо да је потребна адекватна документација о висини стварних трошкова.“ (Министарство финансија, бр. 413-00-290/2016-04 од 28.02.2017. године)

Према томе, на накнаду трошкова смештаја и исхране на терену не плаћају се ни порез ни доприноси ако је обезбеђена веродостојна документација. У супротном, односно уколико се не достави адекватна документација о насталим трошковима или послодавац исплати већи износ од документованог, таква исплата подлеже обавези плаћања пореза и доприноса.

При томе, евиденција коју послодавац води за запосленог којем се накнађују трошкови исхране за рад и боравак на терену, може се сматрати адекватном документацијом о висини стварних трошкова исхране запослених током рада и боравка на терену.

С тим у вези, МФИН дало је мишљење бр. 011-00-96/2020-04 од 16.10.2020. године, које смо објавили у ПС 21/20 на страни 147, из којег цитирамо следеће:

„Како се општим актом код послодавца и уговором о раду уређује, поред осталог, и право на накнаду трошкова исхране за време рада и боравка на терену, с тим у вези евиденција коју послодавац води (нпр. име и презиме запосленог који ради на терету, време и место рада на терену, преглед и обрачун броја дана проведених на раду на терену, утврђени износ

СПОРНА ПИТАЊА У ВЕЗИ СА ПОСТУПАЊЕМ ПОРЕСКЕ УПРАВЕ У ПОСТУПЦИМА КОНТРОЛЕ ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ПОРЕСКЕ ОЛАКШИЦЕ ЗА КВАЛИФИКОВАНА НОВОЗАПОСЛЕНА ЛИЦА

Почетком 2022. године Пореска управа отпочела је контролу испуњености услова за коришћење пореске олакшице за **квалификована новозапослена лица** која је прописана одредбама члана 21ж Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, ... и 138/22 – у даљем тексту: ЗПДГ) и 45ђ Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, ... и 138/22 – у даљем тексту: ЗДОСО).

Од тада нам се обратио значајан број претплатника у вези са питањима која се односе на исправност поступања пореског органа у контроли наведених олакшица. Оно што је обвезницима посебно створило недоумице јесу две ситуације у којима је Пореска управа углавном оспоравала право на коришћење овог подстицаја, а односе се на:

1) Оспоравање статуса квалификованог новозапосленог лица запосленима који су претходно били ангажовани по уговору о привременим и повременим пословима, као и лицима која су била корисници новчане накнаде за време незапослености, и

2) Оспоравање права на олакшицу послодавцима који нису исплатили нето зараду квалификованом новозапосленом лицу, а по основу те зараде су поднели пореску пријаву ППП-ПД и платили допринос за ПИО (евентуално и порез) умањене за износ подстицаја.

Подсећамо на то да се допринос за ПИО за квалификована новозапослена лица за који се остварује право на ослобођење, плаћа из буџета Републике Србије у складу са одредбом члана 45ђ став 16. ЗДОСО. Ови доприноси ће бити уплаћени из буџета само за она лица за која је у поступку контроле утврђено да су испуњени услови за коришћење подстицаја из члана 21ж ЗПДГ и 45ђ ЗДОСО.

Послодавци којима је у поступку контроле утврђено неосновано коришћење подстицаја делом или у целини, Порески орган, на основу записника о извр-

шеној пореској контроли, доноси решење којим налаже пореском обвезнику да у року од 15 дана од дана достављања решења плати утврђену пореску обавезу, увећану за припадајућу камату, на прописане уплатне рачуне јавних прихода, односно да отклони друге утврђене неправилности.

У наставку ћемо дати објашњења и изнети наше ставове по претходно наведеним спорним питањима која у досадашњој пракси најчешће доводе до оспоравања права на подстицај из члана 21ж ЗПДГ и 45ђ ЗДОСО.

1. Оспоравање статуса квалификованог новозапосленог лица запосленима који су претходно били ангажовани по уговору о привременим и повременим пословима, као и лицима која су била корисници новчане накнаде за време незапослености

У досадашњем поступању пореског органа у контролама, обвезницима је оспоравано право на олакшицу за квалификована новозапослена лица која су пре заснивања радног односа била ангажована по уговору о привременим и повременим пословима, односно лицима која су пре заснивања радног односа била корисници новчане накнаде за време незапослености. Наиме, ради се о лицима која су пре заснивања радног односа била пријављена на осигурање под шифрама основа осигурања¹:

– **113** – лица која у складу са законом обављају привремене и повремене послове ако нису осигурани по другом основу;

– **114** – лица која у складу са законом обављају привремене и повремене послове преко омладинске

¹ Шифре основа осигурања прописане су Уредбом о садржини, обрасцу и начину подношења јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање, јединственим методолошким принципима и јединственом кодексу шифара за унос података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања („Службени гласник РС“, бр. 132/21).

(НЕ)ОДГОВОРНОСТ НОВООСНОВАНОГ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА ЗА ОБАВЕЗЕ ОСНИВАЧА

Резиме

Предмет истраживања у раду представљају специфичности положаја новооснованог привредног друштва у погледу обавеза оснивача према сопственим поверљивоцима.

У том контексту првенствено се настоји указати на то да привредно друштво моментом регистрације у регистар привредних субјеката стиче својство правног лица. Тако постаје посебан субјект у праву, у погледу којег се примењује правило да својом имовином одговара искључиво за сопствене обавезе.

Са друге стране, како од већине правила у праву постоје изузеци, тако се и у погледу овог могу препознати специфични видови одговорности друштва за обавезе проистекле у вези са његовим оснивањем (тзв. обавезе „преддруштва“), али само уколико се за то испуне законски услови. Истоветно, у пракси су препознати примери некритичког тумачења права, које води погрешном одлучивању о питањима одговорности новооснованог друштва за обавезе оснивача. О тим примерима се посебно говори у раду.

***Кључне речи:** оснивање друштва, одговорност оснивача, преддруштво, пробијање правне личности.*

1. Увод

У пракси се све чешће јављају случајеви у којима се као спорно јавља питање одговорности новооснованог привредног друштва за обавезе оснивача, настале пре момента његовог оснивања. Посебна спорност јавља се због, иако спорадичних али опет присутних тврдњи, да новоосновано друштво начелно одговара својом имовином уплаћеном, односно унетом у привредно друштво, за обавезе оснивача. Оваква становишта одступају од основног начела о постојању субјективитета правних лица, односно привредних друштава, као и концепта њихове ограничене одговорности.

Због тога се у раду, ради појашњења основних принципа компанијског права, полази од основног начела постојања субјективитета привредног друштва након његовог оснивања, као и концепта ограничене одговорности друштва капитала. Логичан след овог начела је и правно утемељено становиште о принципу неодговорности новооснованог привредног друштва за обавезе оснивача настале пре његовог оснивања.

Наравно, како од сваког начела постоје изузеци, у раду се настојало да се појасни и правило о одговорности привредног друштва за обавезе проистекле у вези са његовим оснивањем (трошкови оснивања, регистрације и сл.), које се у правној теорији препознају као обавезе тзв. „преддруштва“. С обзиром на то да се трошкови оснивања у теорији права не могу потпуно поистоветити са обавезама тзв. „преддруштва“, у раду је извршен и кратак приказ природе ових обавеза.

Истоветно, у пракси су препознати примери некритичког тумачења права, које води погрешном одлучивању о питањима одговорности новооснованог друштва за обавезе оснивача. Овакви примери посебно произлазе из погрешног тумачења одредбе члана 452. Закона о облигационим односима. Сходно томе, након првобитног образлагања смисла наведене законске одредбе, у раду се посебно говори о препознатим практичним примерима.

2. Начело правног субјективитета и концепт ограничене одговорности

Да би одређена организација стекла статус правног лица, неопходно је да буде правно уредива, правно допуштена и да јој државно-правни поредак призна могућност стицања права и обавеза.¹ То значи да се субјективитет правног лица манифестује кроз поседовање

¹ О. Станковић, В. Водинелић, *Увод у грађанско право*, Београд, 2004, стр. 71–72. и 91.

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ЗАКОНА О ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА

1. Поступак и услови за повраћај додатних уплата

Питање:

Привредна друштва у свом пословању користе институт „додатних уплата“ који омогућава да чланови друштва, поред свог улога, изврше и додатне уплате друштву у циљу бољег пословања. Међутим, када је реч о враћању, често немају одговор на следећа питања:

1. Да ли друштво може вршити враћање додатних уплата члановима друштва, водећи рачуна о стању нето имовине на дан доношења последњих годишњих финансијских извештаја или се мора узети у обзир и стање нето имовине на дан враћања додатних уплата члановима друштва?

2. Да ли у складу са одредбама члана 275. ст. 1 и 2. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и 109/21) услови морају бити кумулативно испуњени приликом процедуре враћања додатних уплата, као и да ли се у складу са ставом 2. истог члана под појам „износ резерви предвиђени за расподелу акционарима“ могу подвести додатне уплате које је оснивач претходно извршио самом друштву?

Одговор:

Чланом 178. став 1. Закона о привредним друштвима прописано је да се оснивачким актом или одлуком скупштине може утврдити обавеза чланова друштва да, поред уплате уписаног основног капитала, изврше додатне уплате друштву сразмерно са висином свог удела у друштву. Оснивачким актом или одлуком скупштине може се одредити одређена другачија сразмера, односно тачан износ додатних уплата.

Даље, ставом 2. истог члана прописано је да се оснивачким актом или одлуком скупштине из става

1. овог члана могу одредити и рокови за враћање додатних уплата.

Чланом 180. Закона прописано је да друштво има обавезу да врати додатне уплате члановима друштва у року из члана 178. став 2. овог закона или ако рок није одређен, на њихов захтев, само ако то није неопходно за покриће губитака друштва или за намирење поверилаца друштва.

Чланом 182. Закона о привредним друштвима прописано је да друштво може вршити исплату добити својим члановима, повраћај додатних уплата, зајма и слично, као и друга плаћања по било којем основу, искључиво у складу са оснивачким актом и одредбама овог закона о ограничењима плаћања.

Чланом 184. став 1. Закона о привредним друштвима прописано је да се одредбе члана 275. ст. 1–4. овог закона о ограничењима плаћања за акционарска друштва сходно примењују и на друштво с ограниченом одговорношћу.

Одредбама члана 275. став 1. Закона прописано је да друштво не може вршити плаћања акционарима ако је према последњим годишњим финансијским извештајима нето имовина друштва мања, или би услед такве исплате постала мања, од уплаћеног основног капитала увећаног за резерве које друштво има обавезу да одржава у складу са законом или статутом, ако такве резерве постоје, осим у случају смањења основног капитала.

Ставом 2. истог члана прописано је да укупан износ исплата акционарима за пословну годину не може бити већи од добити на крају те пословне године, увећане за нераспоређену добит из претходних периода и износе резерви предвиђених за расподелу акционарима, а умањене за непокривене губитке из претходних периода и износе резерви које друштво има обавезу да одржава у складу са законом или статутом, ако такве резерве постоје.

ДОНЕТА ЈЕ УРЕДБА О ИЗМЕНАМА УРЕДБЕ О КОЕФИЦИЈЕНТИМА ЗА ОБРАЧУН И ИСПЛАТУ ПЛАТА ЗАПОСЛЕНИХ У ЈАВНИМ СЛУЖБАМА

На основу члана 8. Закона о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01, ... и 113/17) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, ... и 30/18), Влада Републике Србије донела је Уредбу о изменама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама (у даљем тексту: Уредба).

Уредба је објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 73/23 од 1. септембра 2023. године и ступила је на снагу осмог дана од дана објављивања, тј. 9. септембра 2023. године, а примењује се почев од обрачуна и исплате плата за **септембар 2023. године**.

Изменама Уредбе увећани су коефицијенти утврђени за обрачун и исплату плата запослених у просвети – основним и средњим школама, предшколским установама, као и запосленима у ученичком и студентском стандарду.

Увећање коефицијената за обрачун и исплату плата за поједина радна места извршено је како би се заједно са ефектима планираног повећања основице од 5,5% за запослене у просвети, у складу са прописима о буџету, обезбедило и повећање плата појединих запослених изнад износа минималне зараде.

Уредбом се мења и основ за увећање коефицијента за запослене у стручним службама Републичког фонда за здравствено осигурање, и то за омогућавање достављања и обраде података из база података за потребе других органа и организација до 26%.

У наставку дајемо преглед нових коефицијената за поједина радна места у складу са изменама Уредбе. За радна места која нису наведена у табеларном прегледу, коефицијенти су остали непромењени.

1. Основно образовање

Опис радног места	Стари коефицијент	Нови коефицијент
Домар, кувар (V степен стручне спреме)	9,16	9,38
Административни, финансијско-књиговодствени радник, радник на одржавању музичких инструмената, домар, кувар, економ (IV степен стручне спреме)	8,62	9,36
Домар, возач, магационер, економ, кувар, дактилограф, руковалац парних котлова (III степен стручне спреме)	7,82	9,34
Портир, чувар, курир, домар, пеглерка, сервирка, вешерка, помоћни кувар, ложач, телефониста, дактилограф (II степен стручне спреме)	6,83	9,32
Спремачица (I степен стручне спреме)	6,30	9,30
Физички радник	5,99	9,28

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. ДОНЕТА ЈЕ ОДЛУКА О ПОВЕЋАЊУ МИНИМАЛНЕ ЦЕНЕ РАДА ЗА 2024. ГОДИНУ

На редовној 117. седници Социјално-економског савета Републике Србије, која је одржана 7. септембра 2023. године, није постигнут консензус око висине минималне цене рада по радном сату без пореза и доприноса за 2024. годину. У овом случају, прописано је да одлуку о висини минималне цене рада доноси Влада Републике Србије, у складу са одредбама члана 112. став 2. Закона о раду.

На седници Владе РС одржаној 14. септембра 2023. године, донета је **Одлука о висини минималне цене рада за период јануар – децембар 2024. године**, која је објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 79/23, од 15. септембра 2023. године.

У складу са наведеном одлуком, **минимална цена рада у 2024. години износиће 271,00 динар нето по радном сату**, што представља повећање минималне цене рада од 41,00 динар по радном сату (271,00–230,00 дин.), односно повећање од 17,83%.

Влада РС најавила је и повећање неопорезивог износа зараде **са 21.712,00 динара на 25.000,00 динара** са применом од **1. јануара 2024. године**. С обзиром на то да се ради о питању које је регулисано Законом о порезу на доходак грађана, овај предлог ће се ускоро наћи у скупштинској процедури.

Уколико предлог о повећању неопорезивог износа на 25.000,00 динара буде усвојен, минимална зарада која се исплаћује запосленима од 1. јануара до 31. јануара 2024. године, износиће:

Месец у 2024. години	Број саги	Нето минимална зарада	Бруто минимална зарада
Јун	160	43.360,00	58.288,16
Фебруар, Март, Септембар, Новембар	168	45.528,00	61.380,88
Април, Август, Децембар	176	47.696,00	64.473,61
Јануар, Мај, Јул, Октобар	184	49.864,00	67.566,34

Напомињемо да се садашња минимална цена рада од 230,00 динара по радном сату примењује за све исплате минималне зараде закључно са 31.12.2023. године, док ће се нови износ минималне зараде од 271,00 динар нето по радном сату, примењивати на све исплате минималне зараде које се буду вршиле почев од 1.1.2024. године, без обзира на месец за који се врши исплата.

2. НАЦРТ ИЗМЕНА И ДОПУНА ЗАКОНА О ЕЛЕКТРОНСКОМ ФАКТУРИСАЊУ

На сајту <https://ekonsultacije.gov.rs/> 18. септембра 2023. год. објављен је нацрт закона о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању. Из овог документа могуће је сагледати правце планираних и

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПДВ

1. Надоградња система за праћење и анализу електричних параметара на средњенапонској и нисконапонској дистрибутивној мрежи, обука корисника и пуштање у рад које се сматрају споредним услугама уз испоруку добара, сматра се прометом из области грађевинарства

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: Закон), за промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има примаалац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, ако је вредност тог промета већа од 500.000 динара, без ПДВ. За промет добара и услуга који се врши између обвезника ПДВ, наведено правило примењује се искључиво ако је тај промет извршен између обвезника ПДВ евидентираних за обавезу плаћања ПДВ у складу са Законом. Правилником о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 37/21, . . . и 60/23 – у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

С тим у вези, а у конкретном случају, када обвезник ПДВ – извођач, на основу уговора закљученог са другим обвезником ПДВ – наручиоцем, од свог материјала врши надоградњу система за праћење и анализу електричних параметара на средњенапонској и нисконапонској дистрибутивној мрежи, што подразумева испоруку добара (мерно контролних ормара са пратећом опремом и припадајућим софтверским решењима) уз обавезу уградње и повезивања, конфигурације, функционалног испитивања на систему за праћење и анализу, као и обуку корисника и пуштање у рад које се сматрају споредним услугама уз испоруку добара,

реч је о промету добара из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, ако је вредност тог промета већа од 500.000 динара, без ПДВ.

Напомињемо, промет услуге израде пројекта (пројекат који претходи реализацији уговорених активности) сматра се прометом услуга за који је порески дужник обвезник ПДВ који врши предметни промет. (МФИН, 011-00-503/2023-04 од 5.09.2023. године)

2. Када обвезник ПДВ који изнајмљује објекат као пословни простор изврши пренос права располагања на том објекту другом обвезнику ПДВ који ће наставити обављање исте делатности, примењује се члан 6. став 1. тачка 1) Закона, тј. сматра се да промет тог објекта није извршен

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: Закон), када обвезник ПДВ набави објекат у циљу промета услуга изнајмљивања тог објекта као пословног простора, за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ у складу са Законом, обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по основу набавке тог објекта ако су испуњени сви прописани услови. Обвезник ПДВ који је остварио право на одбитак претходног пореза по основу набавке објекта за вршење делатности дужан је да изврши исправку одбитка претходног пореза ако у року краћем од десет година од момента прве употребе тог објекта престане да испуњава услове за остваривање тог права. С тим у вези, ако у року краћем од десет година од момента прве употребе објекта обвезник ПДВ изврши пренос права располагања на предметном објекту за који је у складу са Законом прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, обвезник ПДВ дужан је да изврши исправку одбитка претходног пореза.

Међутим, ако обвезник ПДВ изврши пренос права располагања на том објекту другом обвезнику

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2023. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	23/23	114.228,00	99,1	82.769,00	98,3
Фебруар (Укупно)	33/23	112.212,00	98,2	81.359,00	98,3
Март (Укупно)	43/23	117.669,00	104,9	85.485,00	105,1
Април (Укупно)	53/23	115.631,00	98,3	83.812,00	98,0
Мај (Укупно)	61/23	118.992,00	102,9	86.220,00	102,9
Јун (Укупно)	71/23	118.025,00	99,2	85.539,00	99,2

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2023. године („Службени гласник РС“, бр. 105/22) утврђена је у нето износу од 230 динара по радном часу и примењује се од 1.01.2023. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2023. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2023.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Фебруар и Април	160	36.800	49.399,14
2	Јул, Септембар и Децембар	168	38.640	52.023,97
3	Јануар, Јун, Октобар и Новембар	176	40.480	54.648,79
4	Март, Мај и Август	184	42.320	57.273,61

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог obroка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремени рад.

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **35.025** динара ($100.072 \times 35\%$), а примењује се од 1. јануара 2023. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2023. године, а објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 143/22.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **500.360** динара (100.072×5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2023. године. Највиша месечна основица доприноса објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 143/22.

5. ИЗВРШАВАЊЕ ОБАВЕЗЕ ЗАПОШЉАВАЊА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ЗА АВГУСТ 2023. ГОДИНЕ

1. Уплатом 50% просечне зараде по запосленом у Републици у износу од **59.012,50** динара до 5. септембра 2023. године ($118.025 \times 50\%$), на прописани рачун: **840-745126843-22**, са позивом на број одобрења (БОП) додељен од Пореске управе – за једну особу са инвалидитетом.

ИЗАШЛА ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ НОВА КЊИГА ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА

ПРИРУЧНИК ЗА ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ, ЕЛЕКТРОНСКО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ОБРАЧУНА ПДВ И ФИСКАЛИЗАЦИЈУ

У складу са Законом о електронском фактурисању, Законом о ПДВ и Законом о фискализацији

Привредни саветник је одлучио да сва своја досадашња знања и искуства о примени Закона о електронском фактурисању, Закона о фискализацији и њихово уклапање у правила о ПДВ, стечена кроз писање стручних текстова у часопису, пружање свакодневних консултантских услуга претплатницима, као и кроз већи број одржаних семинара, обједини и изда ново издање у форми приручника који на једном месту садржи сва заокружена објашњења из наведених прописа.

Приручник садржи детаљна, свеобухватна и на великом броју реалних примера из праксе приказана објашњења у вези са применом прописа о електронском фактурисању и фискализацији, као и њиховим ПДВ аспектима.

Приручник је усаглашен са свим важећим прописима из области електронског фактурисања, фискализације и ПДВ, укључујући и **нови Правилник о електронском фактурисању који се примењује од 1. јула 2023. године.**

Нови Правилник о електронском фактурисању („Службени гласник РС“, бр. 47/2023 од 8. јуна 2023. године) замењује три ранија Правилника и доноси значајан број новина и измена у област електронског фактурисања и електронског евидентирања ПДВ преко система електронских фактура.

У првом делу књиге обрађена је практична примена Закона о електронском фактурисању, тј. материја издавања, пријема, процесуирања, сторнирања, чувања и архивирања електронских фактура и електронског евидентирања (појединачног и збирног) обрачуна ПДВ преко СЕФ, а у другом издавању фискалних рачуна и уопште примена Закона о фискализацији.

Руководећи се, пре свега, реалним потребама субјеката приватног и јавног сектора, а на основу свакодневних контаката са корисницима система електронских фактура и решавања њихових оперативних проблема у примени наведених закона, у Приручнику смо велику пажњу посветили обради релевантних повезаних ПДВ аспеката електронских фактура и фискалних рачуна као што су: начин исказивања података из електронских фактура у Обрасцу ПОПДВ и пореској пријави, питања настанка пореске обавезе и права на одбитак претходног пореза, корекцијама обрачунатог и претходног пореза по основу измене уговорене накнаде и сторнирања рачуна, валидношћу фискалног рачуна као ПДВ документа и рачуноводствене исправе и сл. Приручник садржи одговоре на најчешћа питања која смо добили од наших корисника у нашој досадашњој саветодавној подршци корисницима система електронских фактура.

Цена Приручника износи **10.000 динара, без ПДВ** (тј. 11.000 динара са ПДВ).

Сваки купац књиге стиче право да **бесплатно присуствује вебинару** који ћемо због годишњих одмора одржати у првој половини септембра 2023. године (тачан датум ћемо благовремено објавити).

КУРС ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА – У ПРОСТОРИЈАМА
ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM

РАЧУНОВОДСТВО
ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА И ПРЕДУЗЕТНИКА

– ПОЧИЊЕ 28. СЕПТЕМБРА 2023. ГОДИНЕ –

Курс је намењен почетницима и лицима која немају веће искуство на пословима рачуноводства. У фокусу су предузетници, микро, мала и средња правна лица која примењују МСФИ за МСП или Правилник за микро и друга правна лица.

Материја на курсу усаглашена је са важећим рачуноводственим прописима, тј. са важећим Законом о рачуноводству, Правилником о контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, Правилником за микро и друга правна лица, обрасцима финансијских извештаја и осталим подзаконским прописима.

До сада је преко 1.100 полазника похађало овај курс и стекло знање за обављање послова рачуноводства. Велико интересовање за похађање овог курса резултат је поверења и угледа који је Привредни саветник стекао у току 71 године рада на стручном усавршавању корисника својих услуга.

- курс траје 84 школска часа (по 45 минута);
- настава се одржава по избору полазника, у просторији образовног центра Привредног саветника или on line путем интернет платформе Zoom, уторком и четвртком по 4 школска часа у времену од 16,00 до 19,30 сати;
- образовни центар Привредног саветника налази се у Бул. краља Александра 86 на V спрату;
- учесници који курсу присуствују on line путем мејла добијају параметре за регистрацију и логовање за учешће на курсу са упутством за логовање на web платформу Zoom;
- нудимо могућност избора између две цене:
 - 1) прва износи 40.000 динара са укљученим ПДВ, и укључује: (1) похађање курса, (2) практикум из рачуноводства у PDF формату, (3) књигу Приручник за примену Контног оквира за привредна друштва, задруге и предузетнике у складу са МСФИ за МСП и Правилником за микро правна лица – ново издање из новембра 2021. год. и (4) књигу Аналитички контни план за привредна друштва, задруге и предузетнике у складу са пуним МСФИ, МСФИ за МСП и Правилником за микро правна лица – ново издање из новембра 2021. године,
 - 2) друга цена износи 27.500 динара са укљученим ПДВ и укључује (1) похађање курса и (2) практикум из рачуноводства у PDF формату;
- сви полазници путем мејла добијају и презентације предавача у PDF формату, као и линк за одложено гледање снимка сваког предавања и вежби у року од 7 дана од дана одржавања;
- за полазнике који курсу присуствују у образовном центру обезбеђено је и послужење;
- накнада за похађање курса уплаћује се на неки од текућих рачуна Привредног саветника, а на основу предрачуна који учесник добија када поднесе пријаву за похађање курса;
- предавачи на курсу су саветници и уредници Привредног саветника;
- по завршетку курса организује се завршни тест и полазници који га успешно савладају добијају диплому о положеном курсу или у супротном случају диплому о похађању курса;
- курс почиње **28. септембра 2023. године у 16 часова.**

Пријаве кандидата могу се поднети на следећи начин:

– путем интернета попуњавањем електронске пријаве директно на сајту Привредног саветника www.privsav.rs. Линк се налази на сајту на насловној страници у рубрици **Е-Продавница – Курсеви**, или

– преузимањем обрасца пријаве на сајту Привредног саветника и слањем попуњене пријаве на e-mail nenad.stokovic@privsav.rs.

За детаљнија обавештења у вези са похађањем курса заинтересовани кандидати могу да се обратe Ненаду Стоковићу, на телефон (011) 3209-630 и 33-70-923 или на мејл nenad.stokovic@privsav.rs.

Приликом пријављивања полазник треба да изабере да ли курсу жели да присуствује у просторији Образовног центра или on line преко платформе Zoom.